

VRIJE UNIVERSITEITSBLAD

MAANDELIJKE MEDEDELINGEN

Orgaan van de

Vereniging voor Hoger Onderwijs op Gereformeerden grondslag

Amsterdam / Keizersgracht 166

Redactie Commissie:

Prof. Dr F. W. Grosheide / Mr G. H. A. Grosheide / Prof. Dr D. Nauta / B. Faber

Stukken voor de redactie te zenden aan: B. Faber / Keizersgracht 166 / Amsterdam

Afscheid

In de laatste jaren is het meermalen gebeurd, dat aan onze Universiteit nieuwe hoogleraren zijn opgetred en. Er zijn heel wat inaugurele oraties gehouden, om nu maar te zwijgen van de openbare lessen, die daarnaast nog gegeven zijn. Men heeft er op één van de bladzijden van dit blad in den loop des tijds van kunnen lezen. Wij hebben in die belangrijke gebeurtenissen meegeleefd en over den groei der Universiteit ons hartelijk verblijd.

Er is een tijd van komen. Er is eveneens een tijd van gaan. Daar werden wij in de vorige maand aan herinnerd. En in de komende maanden zullen wij bij die werkelijkheid vaker moeten stilstaan.

Vòòr het ingaan van den stilstand der lessen in de Kerstvacantie heeft Prof. Mr P.A. Diepenhorst, wegens het bereiken van den zeventigjarigen leeftijd zijn afscheidscollege gegeven. Gedurende niet minder dan vijf en veertig jaar heeft hij het ambt van hoogleraar bekleed. Op 18 November 1904 aanvaardde hij het en zijn afscheid viel op Donderdag 15 December 1949. Een plechtige oratie leverde dit afscheid niet op. Wel ontvingen wij een college in den trant, waarin alleen deze hoogleraar het kan: concreet, duidelijk, in sierlijke taal, met geestige opmerkingen.

Het onderwerp, waarover in het kort gehandeld werd, luidde: de positie van de wetenschap der economie als leervak in de juridische faculteit. De hoogleraar drong er opaan, dat de economie in deze faculteit zou onderwezen en beoefend worden in eenvoud en in werkelijkheidszin.

Al heb ik zelf nooit zijn colleges gevolgd, ik twijfel niet, of deze hebben geheel beantwoord aan de hier gestelde eisen. Wie gelegenheid gehad heeft kennis te nemen van de artikelen en boeken, die Prof. Diepenhorst in den loop der jaren op het gebied der economie of ook op ander terrein gepubliceerd heeft, zal stellig tot dezelfde conclusie komen.

Nu de vijf en veertig jaren gepasseerd zijn, is het misschien interessant nog eens te lezen van de verwachtingen, die men bij het instellen van den leerstoel voor economie, of gelijk men toen zeide, voor staathuishoudkunde gekoesterd heeft. Ik denk aan een redevoering, die in 1898 gehouden werd door Ds R.J.W. Rudolph om het belang van de Juridische faculteit te bepleiten.

Hij betoogde daarbij onder meer het volgende: 'In de tweede plaats zal zij vooral ons volk moeten voorlichten, op welke wijze door ons christenvolk aan den strijd en het recht op maatschappelijk terrein moet worden deelgenomen. Aan die voorlichting is thans de grootste behoefte. Het oud-liberalistische laat - maar - waaien - stelsel heeft in de politiek afgedaan. Schier algemeen wordt erkend, dat de overheid regelend en beschermend moet optreden op maatschappelijk terrein. Het maatschappelijk vraagstuk is in ons parlement aan de orde gesteld. De publieke consciëntie is wakker gemaakt. Allerlei vragen houden de denkende geesten bezig. Vragen als deze: Wat kan door den wetgever worden gedaan, opdat het arbeidscontract tusschen den arbeider en werkgever zoo worde geregeld, dat de arbeider niet als koopwaar of een machine, maar werkelijk als een persoon worde behandeld? Wat, opdat de geheele arbeid tijdens de voortbrenging beter worde beschermd en beveiligd? Welke wettelijke waarborgen kunnen gemaakt worden voor de wettelijke verzekering van de Zondags-